

דברי תורה

מאת נ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

שנאמרו בסעודה שלישית פרשת בשלה תשפ"ד לפ"ק

יוצא לאור ע"י מכון מעדני מלך וויען - גליון אלף תש"ז

שיודע עתיו ורגעיו, נכנס בו כחוט השערה ונראה כאילו כלה בו ביום. דבר אחר, מה היה העולם חסר, מנוחה, באת שבת באת מנוחה, כלתה ונגמרה המלאכה (ב"ר יט) ע"כ.

ויש לומר עוד, כי הן אמת שבששת ימים נגמר כל הבריאה כולה, מכל מקום אם אין ברכה שורה במעשי ידי אדם, אין שום תועלת בכל הבריאה, כי צער וחלישות הדעת מנת חלקו מכל מה שעובר עליו. ועוד, כי גשמיות העולם כשלעצמה אין בה תועלת וריחוק להאדם, רק אם יוכל לנצל אותם לכבוד ה', אבל אם תאכל ושבעת, ובתים טובים תבנה וישבת, ובקרך וצאנך ירביון, וכסף וזהב ירבה לך, וכל אשר לך ירבה, ורם לבבך ושכחת את ה' אלקיך (דברים ח"ב), הלא נוח לו שלא נברא העולם כלל. ואם כן עדיין היה חסר מהעולם נקודת הטובה שיש בהבריאה. ועל כן אמר הכתוב (שם) 'ויברך אלקים את יום השביעי', שבשבת ירדה ברכה בכל מעשה העולם, וכל ברכאן דלעילא ותתא ביומא שביעאה תליין (וזה"ק ח"ב פח). ושוב 'ויקדש אותה', ירדה קדושה הראשונה בעולם, הכח שיוכל האדם להתקדש עצמו, להיות פרוש ומובדל מחומר העולם, ובוזה נגמר הבריאה בשלימותה, 'כי בו שבת מכל מלאכתו אשר ברא אלקים לעשות', בזה כלה מלאכת כל הבריאה, ובו שבת מכל מלאכתו.

אמנם עוד דבר אחד היה חסר בששת ימי בראשית, והיא השירה וההודאה לה' על בריאת עולמו ליושבי תבל, כי עד שלא נגמר העולם בכל פרטיה, ועומדת עדיין באמצעיתה, אין מקום לשירה והודאה. ועיין ברמב"ם (ה' יסודי התורה ב-ב) והאיך היא הדרך לאהבתו ויראתו, בשעה שיתבונן האדם במעשיו וברואיו הנפלאים הגדולים, ויראה מהן חכמתו שאין לה ערך ולא קץ, מיד הוא אוהב ומשבח ומפאר, ומתאוה תאוה גדולה לידע השם הגדול ע"כ. וכיון

קורין שבת זו בשם 'שבת שירה', על שם שקורין בתורה שירת הים בשבת זו. ואם כי בשאר פרשיות אין קורין השבת על שם הקריאה, כגון בפרשת יתרו אין קורין שבת קבלת התורה, שאני שבת שירה, שעצם יום השבת שורשו שירות ותשבחות לה', על כן משלבין לקרותו שבת שירה, וכדאיתא בתוספות (סנהדרין לו: ד"ה מכנף) דכתיב גבי חיות (ישעיה ו-ב) שש כנפים לאחד, וכל כנף הוא אומר שירה אחת ביום בששת ימי החול, וכשיגיע שבת אומרים החיות לפני המקום, רבוננו של עולם אין לנו עוד כנף, והקב"ה משיב להם, יש לי עוד כנף אחד שאומר לפני שירה, שנאמר (שם כד-טז) מכנף הארץ ומירות שמענו ע"כ.

ואנו אומרים בנוסח התפלה (ביום שבת קודש) ויום השביעי משבח ואומר מזמור שיר ליום השבת טוב להודות לה', לפיכך יפארו ויברכו לא-ל כל יצוריו. וכתוב באוהב ישראל (בסופו דרוש לשבת קודש) דלכאורה תיבת 'לפיכך' אינו מובן. אמנם יתכן שאין לאדם כח ועוז להודות ולהלל, אך כיון שיום השביעי משבח ואומר, היינו שיום השביעי בעצמו בלי אתערותא דלתתא עושה התיקון וייחוד בהעולמות העליונים, בשביל זה בנקל יכולים כל יצוריו לפאר ליוצרים, ויכול לכולל עמהם לבטל את עצמו ולייחד את עצמו בעצמותו יתברך ע"ש.

ויש לבאר עוד, דהנה הכתוב אומר (בראשית ב-ב) ויכל אלקים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה, וישבות ביום השביעי מכל מלאכתו אשר עשה. ולכאורה הכתוב סותר עצמו מיניה וביה, דקאמר ויכל אלקים ביום השביעי, משמע שעדיין עשה מלאכה ביום השביעי אלא שכלה בו, ואחר כך כתיב וישבות ביום השביעי, משמע שלא היה עושה בו מלאכה כלל, ולכן פירש רש"י בשר ודם שאינו יודע עתיו ורגעיו צריך להוסיף מחול על הקודש, הקב"ה

והנה בספר גלגולי נשמות להרמ"ע מפאנו (מערכת ע אות ו) כתוב, עתניאל בן קנו הוא נחשון בן עמינדב, ועל שקידש שם שמים שירד בנחשול של ים, כך ירד עתניאל עתה בפלפולו של ים התורה, והחזיר שלש מאות הלכות שנשתכחו בימי אבלו של משה רבינו ע"ה. נחשו"ן אותיות חנניו ש', שחננו א-ל ש' הלכות וכו' ע"ש. ויש להבין למה זכה נחשון בן עמינדב שיתגלה על ידו לכל ישראל השלש מאות הלכות שנשתכחו בימי אבלו של משה, ובודאי יש בזה מדה כנגד מדה עבור מעשיו שירד בים.

*

ונראה דהנה משה אמר לה', יפקוד ה' אלקי הרוחות לכל בשר איש על העדה וגו', ויאמר ה' אל משה קח לך את יהושע בן נון וגו' (במדבר כז-טו). וברש"י כיון ששמע משה שאמר לו המקום תן נחלת צלפחד לבנותיו, אמר הגיע שעה שאתבע צרכי שיירשו בני את גדולתי. אמר לו הקב"ה לא כך עלתה במחשבה לפני, כדאי הוא יהושע ליטול שכר שמושו שלא מש מתוך האהל. וזהו שאמר שלמה (משלי כז-יח) נוצר תאנה יאכל פריה (במדבר"ר כא-יד) ע"כ. ולכאורה הדבר פליאה, וכי זו שכרה של משמש נאמן למשה, שימלא מקומו של רבו, להיות רבן של ישראל.

אך הענין הוא בהקדם מה שסיפרו לנו חז"ל (תמורה טז). אמר רב יהודה אמר רב בשעה שנפטר משה רבינו לנן עדן, אמר לו ליהושע שאל ממני כל ספיקות שיש לך. אמר לו, רבי כלום הנחתיך שעה אחת והלכתי למקום אחר, לא כך כתבת בי (שמות לג-יא) ומשרתו יהושע בן נון נער לא ימיש מתוך האהל. מיד תשש כחו של יהושע ונשתכחו ממנו [מיהושע] שלש מאות הלכות, ונולדו לו שבע מאות ספיקות [בעון שגרם להחליש דעתו של משה, שנצטער משה על יהושע בעצמו שהיה גדול כמותו] וכו'. אף על פי כן החזיר עתניאל בן קנו מתוך פלפולו וכו' ע"ש. ולכאורה צריך ביאור מהו תשובת יהושע כלום הנחתיך שעה אחת, הלא מעשים בכל יום שאדם לומד מרבו, והשכחה גוברת, ושוכח לגמרי או למחצה ולשליש ולרביע, ויש לו ספיקות, ואם כן מה בכך שלא מש מאהלו של משה, אכתי יתכן שיתעורר אצלו ספיקות.

וכבר דברנו בזה בארוכה [עיין שמן ראש חלק יב פ' ויקהל דף שסה], דאיתא בגמרא (עירובין נד). אמר רבי אלעזר מאי דכתיב (שמות לב-טו) חרות על הלוחות, אלמלי לא נשתברו לוחות הראשונות לא נשתכחה תורה מישראל [חרות משמע חקוק ואינו נמחק לעולם, על ידי הלוחות היתה תורה חקוקה לישראל מהשתכח מהן עולמית], הרי דבלוחות הראשונות היתה טמונה כח שאין בה שכחת התורה.

שביום הששי עדיין נבראו עשרה דברים ברגע האחרונה בין השמשות (אבות ה-ו), לא היה עדיין זמן מוכשר לומר שירה, עד שנכנס יום השביעי שבו שבת א-ל מכל מלאכתו, ואז התחיל יום השביעי משבח ואומר להודות על העולם הנפלאה שברא ליושביה, ואמר, טוב להודות לה' ולזמר לשמך עליון, להגיד בבוקר חסדך ואמונתך בלילות.

והנה כל דבר שמגיע הזמן אשר בו נתהווה התחלת הדבר, מונח בזה כח עצום יותר משאר הימים. ועיין בהעמק דבר (פ' בא עה"פ החדש הזה) דכיון דאש נברא במוצאי שבת על ידי אדם הראשון (פסחים נד.), על כן כח האש במוצאי שבת עצומה יותר משאר הימים ע"ש. וכמו כן כיון שכח השירה בעולם נתגלתה בפועל בראשיתה ביום השבת, על כן נשאר כח עצום של שירה ביום השבת, שבו התחיל יום השביעי משבח ואומר. ועל כן 'לפיכך' יפארו ויברכו לא-ל כל יצוריו, כיון שנקודת השירה בעולם נתגלתה ביום השבת, מונח בזה כח עצום, שכל יצוריו יכולים לפאר ולשבח לקונם אז ביתר שאת. ולכן יום השבת מלא שירה אצל כל ישראל, הן בריבוי השירות ותשבחות בתפלות יום השבת, והן בהסעודות של שבת קודש, כי בשבת ירדה כח השירה למטה בעת הבריאה. [ולכן דוד המלך, השביעי משבע הרועים, מכוון נגד יום השביעי של שבת, כחו עצום מאד בשירה, ובשירי דוד עבדך נהללך ונשבחך לעולם].

*

בגמרא (סוטה לו:) יהודה שקידש שם שמים בפרהסיא [על הים], נקרא כולו על שמו של הקב"ה [שם בן ד' אותיות כלול בשמו של יהודה] וכו', דתניא בשעה שהיו ישראל עומדים על שפת הים, היו שבטים מנצחים זה עם זה וכו', זה אומר אין אני יורד תחילה לים, וזה אומר אין אני יורד תחילה לים, קפץ נחשון בן עמינדב וירד לים תחילה, שנאמר (הושע יב-א) סבבוני בכחש אפרים ובמרמה בית ישראל [שיראו לסמוך עליו וכחשו באמונתם], ויהודה עוד רד עם א-ל [ירד בים על שבטח בהקב"ה]. ועליו מפורש בקבלה (תהלים ט-ב) הושיעני אלקים כי באו מים עד נפש, טבעתי ביון מצולה ואין מעמד וגו', אל תשטפני שבולת מים ואל תבלעני מצולה וכו'. לפיכך זכה יהודה לעשות ממשלה בישראל, שנאמר (שם קיד-ב) היתה יהודה לקדשו ישראל ממשלותיו, מה טעם היתה יהודה לקדשו וישראל ממשלותיו, משום דהים ראה ויגוס ע"כ. ויש להבין איך יתכן אחר ראיית כל הנסים על ידי ה' זה שנה תמימה בלי הפסק, שלא ימצא רק אחד מישראל שיהא מוכן לירד לים תחלה, נחשון בן עמינדב.

ויתכן לומר, דכיון דנמסר מאת ה' הלוחות הראשונות לידו של משה, היה בזה התעלות עצומה למשה, שנמסר לו מה מעלת הלוחות הראשונות וסגולתן, שלא שלט בו שכחת התורה, אלא שלא נמסרה זאת שוב לעם ישראל, ששברם משה לעיניהם, שעל ידי חטא העגל אינם ראויין לקבלם באופן זה, וניתן להם לוחות שניות שלא היו בהם סגולות אלו.

והנה כאשר עלה משה לההר לקבל הלוחות, כתיב (שמות כד-ג) ויקם משה ויהושע משרתו, ויעל משה אל הר האלקים. וברש"י לא ידעתי מה טיבו של יהושע כאן. ואומר אני, שהיה התלמיד מלוה לרב עד מקום הגבלת תחומי ההר, שאינו רשאי לילך משם והלאה, ומשם ויעל משה לבדו אל הר האלקים, ויהושע נטה שם אהלו ונתעכב שם כל ארבעים יום, שכן מצינו, כשירד משה (שם לב-יז) וישמע יהושע את קול העם ברעה, למדנו שלא היה יהושע עמהם ע"כ. ואם כן כאשר ירד משה מן ההר עם הלוחות הראשונות בידו, ויהושע היה עומד שם לשמש את רבו, זכה גם יהושע לראות וללמוד מהלוחות הראשונות קודם שנשברו. ולא עוד אלא שיהושע החזיק ידיו של משה ברדתו מן ההר עם הלוחות, וגם יתכן שלקח יהושע הלוחות מידו של משה לנשואם עד שהגיעו להמחנה, כראוי לתלמיד נאמן המשמש את רבו, ועל כל פנים סייע לו בדרכו. על כן גם ליהושע הגיע מעלתו של לוחות הראשונות, וממילא לא היה שולט גם על יהושע שכחת התורה, ודברי תורה היו חרותים על לבו מהשתכח עולמית. ונתעוררתי שזהו שאמר עליו הכתוב (דברים לד-ט) ויהושע בן נון מלא רוח חכמה, כי סמך משה את ידיו עליו, הכוונה שבעת רדתו מן ההר עם הלוחות הראשונות סמך משה את ידיו על יהושע, ובזה נשפע לו שפע לוחות הראשונות, והיה מלא רוח חכמה. ולפי זה היו משה ויהושע מיוחדים מכל עם ישראל שהיה להן הארת הלוחות הראשונות, שאין בהם שכחת התורה.

והנה יהושע זכה לקבלת לוחות ראשונות בשביל ששימש רבו באמונה, ועמד בהר ארבעים יום ולילה, שלא יהא רבו יחידי גם לרגע אחת, ועל כן השיג לוחות הראשונות ברדתו מן ההר קודם שנשברו. וזהו שאמר ה' למשה, כאשר ביקש יפקוד ה' איש על העדה, כי עלתה במחשבה לפניו שיהושע הוא ראוי לזה ביותר, וכדאי הוא ליטול שכר שימוש שלא מש מהאהל, ואם כן יש לו מעלת וסגולת לוחות הראשונות, הן בגודל כחו בתורה שאין שכחת התורה לפניו, והן במעלתו שאין אומה ולשון שולטת בו (עירובין שם), ולכן הוא ראוי אשר יוציאם ואשר יביאם, שיביאם מהמלחמה כפי אשר הוציאם מבלי שיפקד מהם איש, וכמו שנאמר במלחמת מדין (במדבר לא-ט) ולא נפקד ממנו איש.

ומעתה מובן שפיר מה שהשיב יהושע, כאשר אמר לו משה שאל ממני כל ספיקות שיש לך, רבי כלום הנחתך שעה אחת והלכתי למקום אחר, הלא גם בעלותך להר לקבל התורה, שהיתי ארבעים יום אצל ההר עמך, ואם כן זכיתי לקבל התורה מהלוחות הראשונות, אשר היו חרות על הלוחות, שאין בה שכחה, ולא נשאר לי שום ספיקות, אשר כל מה שלמדתי עמי אני זוכר כגירסא דינקותא. ומיד תשש כחו של יהושע על דיבור זה, ונשתכחו ממנו שלש מאות הלכות ונולדו לו שבע מאות ספיקות.

*

והנה בטעם שנשתכחו מיהושע אז אלף הלכות דייקא. כי גם משה רבינו שקיבל הלוחות הראשונות, שלא שלט בו שכחה, מכל מקום פגם חטא העגל של ישראל פגע קצת במשה, דהנה כתיב ויקרא אל משה (ויקרא א-א), ונמסר עם אלף זעירא, ואיתא בספרי האר"י הק' (הובא בסידור של"ה עמוד קפ, והועתק בתורת משה פ' ויקרא בהג"ה אות יב) ו"ל, סוד ישמח משה במתנת חלקו (תפלת שחרית לשבת), כשעלה משה אל ההר לקבל את התורה, ניתנה לו אלף חלקים אור, שהיא סוד אלפא רבתא דאדם שת אנוש (דברי הימים א א-א), וכשעשו ישראל את העגל נאבדו ממנו בעון ישראל, ואז נשאר לו חלק אחד לבד, מכל האלף חלקים, ולכן א' דויקרא זעירא. ואמנם משה לא חטא לשיאבדו ממנו, רק בעון ישראל היה זה, ולכן הקדוש ברוך הוא משלים אותו אליו משל ישראל, והם האורות והכתרים שהם עדים של ישראל שהתנצלו מהם בחורב, נטלם משה אחר כך להשלים מה שנחסר לו בעבורם (שבת פח). ואמנם כל ערב שבת בלילה חזר משה לקבל אותם האלף חלקים שאבד, ולוקח לסוד תוספות שבת [כנראה הכוונה לתוספות נשמה יתירה בשבת], ואז הוא מחזיר הכתרים של ישראל להם, ומאלו הכתרים יורשים ישראל תוספות שבת בכל ערב שבת ע"כ.

ולכן בהיות שהאלף אורות הללו זכה בהם משה מהכתרים של ישראל, על כן כל זמן שהיה ביהושע ביטול כליל למשה רבו, זכה להשיג ממה גם אלף אורות הללו. אמנם כאשר בא דיבור של יהורא מפי יהושע, והמתייהר חכמתו מסתלקת ממנו (פסחים סו), נחסר מיהושע ההארה מהאלף אורות הללו, ועל ידי זה נסתלקה חכמתו מאלף הלכות, שאין לו בהם הלכה ברורה.

*

ומעתה נחזור לקריעת ים סוף, שאמר ה' למשה, דבר אל בני ישראל, וישבו ויחנו לפני פי החירות וגו', ויעשו כן (יד-ב). וברש"י להגיד שבחן ששמעו לקול משה,

(שם דף פח) כתוב, שהאמרי אמת זצ"ל פירש בזה סיום הכתוב, ואמר פרעה לבני ישראל נבוכים הם בארץ, שפרעה ראה שהענן עומד ובני ישראל הולכים בחזרה, ואמר בודאי יש ערבוביא אצלם, נבוכים הם וגו'. והוסיף, שמכאן משמע שאם מלאך אומר כך, ורבי אומר כך, צריך לשמוע לדברי הרבי ע"כ.

ובחתם סופר (בפרשתנו עב): הוסיף עוד, דכן היה גם כשעמדו על שפת הים, שאמר להם משה ליכנס לתוך הים, כי מאז יצאו ממצרים האמינו בה', והלכו לכל מקום אשר יסע שם הענן, אפילו אל המדבר הלכו אחריו ארץ לא זרועה, והוא כענין השומע לכל מה שכתוב בתורה שבכתב, כי ראו הענן נוסע לפניהם האמינו והלכו אחריו. ואמנם אצל הים לפירוש רמב"ן (יד-ט) הלכו ב' העננים ונסעו מלפניהם, והלכו אחריהם, ואם ילכו ישראל אחרי הענן כמו בכל יום, היה להם לחזור לאחוריהם ולשוב אל מצרים כנסיעת הענן, ואמנם משה רבינו ע"ה אמר היום לא תסעו אל מקום הענן אלא יקפצו אל הים, ועל זה וימרו על ים בים סוף, כי איך ישמעו אל משה נגד השי"ת שהוא בענן נוסע אחריהם, ומכל מקום נצח משה ונסעו ובאו אל הים ונעשה להם נס, ומזה למדו ושפטו לשמוע אל החכמים אפילו לעבור על דברי תורה כשהשעה צריכה לכך, על כן עתה ויאמינו בה' ובמשה עבדו אפילו לעבור על דברי תורה ע"כ.

ומעתה מובן שפיר מה שהשבטים היו מדיינים, אין אני יורד תחלה לים, שהרי זהו נגד הוראת ה' בהענן שלא נסע דרך הים אלא חזרה לאחוריהם, ומשה אומר שיקפצו אל הים, והרי זה בגדר פיקוח נפש לירד לים. אך אחד היה בבני ישראל, שביטל את עצמו כולו למשה רבן של ישראל, במסירת נפש ממש, והוא נחשון בן עמינדב, הראשון שקפץ להים, ונבקע אחריו. על כן בדין הוא שיוכל לזכות בהאלף אורות שהיו במשה, שנשכחו מיהושע עבור שלא ביטל עצמו כליל למשה, והחשיב עצמו כמו רבו, שאין לו מה לקבל מרבו, ובוזה נפרד מקדושת רבו, ונחסר ממנו האלף אורות של אלף הלכות. ומדה כנגד מדה בא נחשון בן עמינדב, היחידי בישראל שביטל עצמו לדעת משה במסירת נפש ממש, ונתגלגל בעתניאל בן קנו, ועלה בידו להחזיר השלש מאות הלכות ושבע מאות ספיקות שנשכחו מיהושע, בגודל כח פלפולו בתורה.

ולא אמרו היאך נתקרב אל רודפינו, אנו צריכים לברוח, אלא אמרו אין לנו אלא דברי בן עמרם ע"כ. ובתפארת שלמה כתוב, לכאורה למה לא אמרו 'אלא דברי משה'. אמנם כתיב ויאמינו בה' ובמשה עבדו (יד-לא), והנה במ"ח דברים שהתורה נקנית בהם, נאמר באמונת חכמים (אבות ו-ו). ושורש אמונת חכמים, להאמין בדבריהם של צדיקי הדור אשר רוח ה' נוססה בם, וכל הענין שיאמרו ויעצוהו, אף בדבר הרשות, ואף שהוא נגד השכל הפשוט, ואף כי יאמר שאינו מפי ה' כמו הנביא. כי בזה חכם עדיף מנביא, כי הנביא אשר ידבר דבר בשם ה', כה אמר ה', אינו שייך האמונה בו, זולת בדבר ה' אשר דבר, ויאמינו בקול ה' על ידי נביאו. אבל אמונת חכמים, היא האמונה בדברי החכם עצמו, אף שהוא נגד השכל ולא מפי ה', אף על פי כן נהנין ממנו עצה ותושיה, וכאשר יגור אומר כן יקום בכל דבריו, גם בדברי עולם הזה ועצות אנשים בעולם הזה במשא ומתן וכיוצא וכו'. על כן כאשר הוצרכו בני ישראל לעבור וכו' לזכות לגאולה על ידי דרכי האמונה, נתן השי"ת להם על ידי משה הנסיון שלא על דרך השכל הישר, ויצוום משה רבינו ע"ה וישובו ויחזרו וגו', אשר לכאורה נראה דבר זה זר בעיניהם, כי איך נתקרב אל רודפינו. אף על פי כן נתחזקו ישראל באמונתם, ואמרו אין לנו אלא דברי בן עמרם, רצה לומר דברי בן עמרם אף על פי שאינו משה רבן של כל הנביאים, ואף אם יאמר דבר זה מלבו ולא על פי נבואה, נשמע לו. וזהו ויאמינו בה' ובמשה עבדו, בשתי האמונות האלו עברו וזכו לקריעת ים סוף ע"כ.

ובשפת אמת (שם תרלה) הוסיף עוד, כי הנה ה' הולך לפניו יומם בעמוד ענן לנחותם הדרך וגו' (יג-כא), שעמוד הענן הכין להנחותם על ידו, שהרי על ידי עמוד הענן הם הולכים, עמוד הענן אינו לאורה אלא להורותם הדרך (רש"י). ונראה כי ה' רצה שיאמינו בני ישראל למשה רבינו ע"ה לחזור לאחוריהם, ולא הראה להם על ידי הענן, אלא הענן עמד על מקומו, רק האמינו למשה רבינו ע"ה, כמו שכתב רש"י שם, להגיד שבחן ששמעו לקול משה, ולא אמרו היאך נתקרב אל רודפנו, אנו צריכין לברוח, אלא אמרו, אין לנו אלא דברי בן עמרם. ולכן הרהרו אחר כך אותן שאמרו 'המבלי אין קברים במצרים לקחתנו למות במדבר' (יד-יא), שסברו שמשה רבינו ע"ה אמר כן מדעתו ע"ש. ובלקוטי יהודה

הגליון הזה נתנדב על ידי

מוה"ר ר' יוסף ישע אדלער הי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו באירוסיו בתו למול טוב	מוה"ר ר' מענדל האלפערן הי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו באירוסיו בתו למול טוב	מוה"ר ר' ישראל איצקאוויטש הי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו באירוסיו בתו למול טוב	מוה"ר ר' דוד לייב פאלל הי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו בהכנסו בנו לעול התורה והמצוות	מוה"ר ר' מרדכי קליינמאן הי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו בהכנסו בנו לעול התורה והמצוות	הרב ר' יעקב קליין שליט"א לרגל השמחה השרויה במעונו בהכנסו בנו לעול התורה והמצוות	מוה"ר ר' ישראל בלום הי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו בהולדת בתו למול טוב	מוה"ר ר' דוד לייב פאלל הי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו בהכנסו בנו לעול התורה והמצוות
קול מעדני מלך וויינ — 718.400.7710 • MechonMMVien@Gmail.com • הרוצה לנדב להוצאת הגליון יפנה להר"ר יואל ברא"ש פיערווערקער הי"ו 347.425.2151							